

СУМСЬКА ОБЛАСНА РАДА
УПРАВЛІННЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я СУМСЬКОЇ
ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ОБЛАСНИЙ КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
СУМСЬКА ОБЛАСНА НАУКОВА
МЕДИЧНА БІБЛІОТЕКА

Хвороби молочної залози

Бібліографічний список

Суми–2021

***Відповідальний за
випуск:***

Пономаренко О.І., директор

***Матеріал підго-
тувала:***

**Савицька М.В., бібліотекар відділу
комплектування, бібліотечної обробки
літератури та каталогізації**

***Комп'ютерний
набір та верстка:***

Савицька М.В.

Поширеність мастопатії в жіночій популяції, за даними різних авторів, становить 60-80%, причому патологія має вікові епідеміологічні особливості : у віці 13-20 років мастопатія зустрічається рідко, в 20-30 років – у 20-30% жінок, в 30-40 років – у 50-60%, в 41-50 років – у 70-80%, в менопаузі – до 20%. З настанням менопаузи частота мастопатії знижується, в той час як ризик злоякісної трансформації зростає.

Рак молочної залози входить до п'ятірки найпоширеніших у світі онкологічних захворювань і лідирує серед причин смерті жінок працездатного віку. Щороку у близько 1 млн жінок і декількох тисяч чоловіків діагностують рак молочної залози, приблизно 60 тис. жінок помирають від цього захворювання. У країнах Європейського Союзу та США рак молочної залози становить 18% загальної кількості злоякісних новоутворень жінок. Дуже важливим є те, що у 25% випадків рак молочної залози діагностують у репродуктивному віці. Аналіз статистичних показників в Україні також свідчить про неухильне зростання захворюваності на рак молочної залози. Станом на 2020 р. на обліку (згідно з Національним канцер-реєстром України) з приводу раку молочної залози перебуває близько 150 тис. осіб. У структурі захворюваності злоякісними новоутвореннями жіночого населення рак молочної залози посідає перше місце, що становить 23,1% усіх випадків злоякісних новоутворень. Щороку в нашій країні реєструється понад 16500 нових випадків, що у перерахуванні на все населення відповідає 40,3 інцидентам на 100 тис. жіночої популяції. Більше 7500 жінок у державі щороку помирають із цим складним захворюванням.

Саме тому актуальною лишається рання діагностика захворювання, яка покращує п'ятирічну виживаемість хворих на рак молочної залози та зменшує витрати на протипухлинне лікування, а також покращує показники смертності, що має соціально-економічне значення для України.

Рекомендаційний список створено з метою інформаційної підтримки спеціалістів первинної ланки.

Даний рекомендаційний список є оглядом книжкових видань та публікацій.

Матеріал подається в алфавітному порядку авторів або назв.

1. Бесплодность та доброякісні захворювання молочної залози : монографія / за ред. А. Г. Корнацької, Т. Ф. Татарчук, О. Д. Дубенко. – Київ-Полтава : Вид-во ФОП Мироненко І. Г., 2017. – 272 с.

В монографії розглядаються патогенетичні аспекти розвитку доброякісної патології молочних залоз у жінок з бесплодністю, підвищення ефективності діагностики та лікування бесплодності. На підставі вивчення частоти, структури, клінічних проявів доброякісних дисплазій молочних залоз, стану молочних залоз та щитовидної залози у жінок із бесплодністю, ендокринного гомеостазу, мікробіоценозу піхви та виділень з молочних залоз, морфофункціонального стану ендометрія, цитології секрету молочних залоз, рівнів гомоцистеїну та фолієвої кислоти та генів гормонального гомеостазу, науково обґрунтована та розроблена система активного скринінгу і лікувально-профілактичних заходів для покращення стану репродуктивного здоров'я, реабілітації репродуктивної функції та запобігання мамологічної патології у жінок з бесплодністю.

2. Блокада иммунных контрольных точек при терапии рака грудной железы / И. А. Громакова, П. П. Сорочан, Н. Э. Прохач [и др.] // Міжнародний медичний журнал. – 2020. – № 1. – С. 33-38.

В статье рассмотрены результаты применения ингибиторов иммунных контрольных точек в режиме монотерапии и при их комбинировании со стандартными методами противоопухолевого лечения химио- и радиотерапией, таргетной терапией у больных раком грудной железы. Приводятся сведения о потенциальных биомаркерах ответа на иммунотерапию при данной онкопатологии.

3. Галайчук І. Й. Особливості хірургічного етапу лікування хворих на HER2-неу-позитивний рак молочної залози / І. Й. Галайчук // Онкологія. – 2020. – № 1-2. – С. 80-83.

У статті на основі власних клінічних спостережень і даних наукової літератури проаналізовано безпосередні результати системної неоад'ювантної хіміотаргетної терапії хворих на HER2-неу-позитивний рак молочної залози та показано доцільність застосування консервативної хірургії молочних залоз у цих пацієнток.

4. Головка Т. С. Ультразвуковая и рентгеновская маммография в диагностике опухолевых заболеваний молочной железы : монография / Т. С. Головка, Р. Я. Абдуллаев, А. С. Крахмалева. – Харьков : Факт, 2017. – 206 с.

Монография содержит более 300 ультразвуковых и рентгеновских маммограмм, демонстрирующих семиотику различных опухолевых заболеваний молочных желез. Представлены дифференциально-диагностические признаки различных очаговых поражений грудной железы.

5. Думанський Ю. В. Віддалені результати комплексного етапного полімодального лікування пацієнток з місцево-розповсюдженим раком молочної залози / Ю. В. Думанський, О. В. Бондар // Онкологія. – 2020. – № 1-2. – С. 75-79.

У статті проаналізовано тривалість життя пацієнток з місцево-розповсюдженим раком молочної залози, яким проведено комплексне етапне полімодальне лікування із застосуванням неоад'ювантної поліхіміотерапії в системному,

ендолімфатичному, внутрішньоартеріальному у поєднанні з внутрішньовенним режими, променевої терапії, радикального хірургічного та ад'ювантного медикаментозного лікування.

6. Експериментальна оцінка впливу імплантаційних матеріалів на базі фосфатів кальцію на молекулярно-біологічні характеристики нормальних та злоякісно трансформованих клітин гормонозалежних пухлин / Н. Ю. Лук'янова, Т. В. Задворний, Т. В. Борікун, В. Ф. Чехун // Онкологія. – 2020. – № 3-4. – С. 120-128.

У статті розглянуто вплив імплантаційних матеріалів на базі фосфатів кальцію на молекулярно-біологічні характеристики нормальних та злоякісно трансформованих гормонозалежних клітин у системі in vitro.

7. Експресія хемокінового рецептора CXCR4 і щільність мікросудин у злоякісних новоутвореннях молочної залози хворих з ознаками метаболічного синдрому / Н. П. Юрченко, І. П. Несіна, О. В. Брєєва [та ін.] // Онкологія. – 2020. – № 1-2. – С. 36-41.

У статті розміщено порівняльне дослідження експресії CXCR4, S18-2 і щільності мікросудин у злоякісних новоутвореннях молочної залози різних молекулярних підтипів залежно від наявності у хворих таких ознак метаболічного синдрому, як ожиріння і артеріальна гіпертензія.

8. Ермоленко Т. А. Мастопатія – біомаркер гормонального неблагополуччя : обзор літератури / Т. А. Ермоленко, Т. Л. Прутян // Репродуктивна ендокринологія. – 2020. – № 3. – С. 75-80.

В статье рассматривается этиопатогенез, классификация, клиническая картина, диагностика и лечение мастопатии.

9. Ефективність препаратів *Vitex agnus-castus* у лікуванні циклічної масталгії : Систематичний огляд та метааналіз / С. Л. Уї, С. Воттс, Р. Макклін, С. Ч. Пак // Здоров'я України. Серія : «Акушерство. Гінекологія. Репродуктологія». – 2020. – № 1. – С. 6; 8.

*У статті розглядається ефективність прутняка звичайного (*Vitex agnus-castus*) в жінок із масталгією, враховується надійність досліджень, можливі похибки та точність результатів.*

10. Заболевания молочных желез в гинекологии / Н. М. Подзолкова, И. Е. Фадеев, Т. Н. Полётова, Л. В. Сумятина. – Москва : ГЭОТАР-Медиа, 2018. – 80 с. – (Серия «Практикующему врачу-гинекологу»).

Книга посвящена вопросам маммологии, с которыми врач-гинеколог ежедневно сталкивается в своей практике. В ней представлена информация об особенностях анатомии и развития молочных желез, ключевых моментах гормональной регуляции, принципах первичной и вторичной профилактики рака молочной железы, возможностях и ограничениях методов клинической, инструментальной и морфологической диагностики. Отражены также патогенез, диагностика и лечение доброкачественной дисплазии молочных желез – большой группы женских заболеваний, часто вызывающих дискомфорт и маскирующих злокачественные новообразования.

11. Інтенсивна терапія в комплексному лікуванні хворих на рак грудної залози / за ред. проф. М. В. Красносельського. – Харків : ТОВ «Планета-Принт», 2018. – 110 с.

Книга призначена для поглибленого вивчення інтенсивної терапії та окисно-відновного метаболізму при комплексному лікуванні хворих на рак грудної залози. На підставі сучасних міжнародних рекомендацій відображені епідеміологія, етіологія, патогенез, клінічна картина, діагностика і інтенсивна терапія окисно-відновного метаболізму. Особливе місце займають питання інтенсивної терапії та діагностики окисно-відновного метаболізму з урахуванням сучасних підходів, подано детальну інформацію щодо застосування схем діагностики та інтенсивної терапії.

12. Лялькін С. А. Безпосередні та віддалені результати першої лінії поліхіміотерапії у хворих на метастатичний тричі негативний рак грудної залози. Остаточний аналіз рандомізованого дослідження / С. А. Лялькін, Л. А. Сивак, Н. О. Верьовкіна // Здоровье женщины. – 2020. – № 3. – С. 75-79.

У статті оцінюється та порівнюється безпосередня та віддалена ефективність першої лінії поліхіміотерапії у хворих на метастатичний тричі негативний рак грудної залози за допомогою рандомізованого дослідження.

13. Лялькін С. А. Вплив рецепторів андрогену на ефективність хіміотерапевтичного лікування хворих на метастатичний тричі негативний рак грудної залози / С. А. Лялькін, Л. А. Сивак, Н. О. Верьовкіна // Здоровье женщины. – 2020. – № 4. – С. 80-84.

У статті висвітлено вивчення впливу експресії андрогенових рецепторів на ефективність першої та другої лінії поліхіміотерапії у лікуванні хворих на метастатичний тричі негативний рак грудної залози.

14. Лялькін С. А. Ефективність другої лінії паліативної хіміотерапії у хворих на метастатичний тричі негативний рак молочної залози: результати рандомізованого дослідження / С. А. Лялькін, Н. О. Верьовкіна, Л. А. Сивак // Український медичний часопис. – 2020. – Т. 2, № 2. – С. 10-13.

У статті представлено порівняння та оцінку безпосередньої та віддаленої ефективності другої лінії хіміотерапії хворих на метастатичний тричі негативний рак молочної залози за допомогою рандомізованого дослідження.

15. Мужичук О. В. Практичні рекомендації щодо лікування хворих на рак грудної залози (Повідомлення 1) / О. В. Мужичук, І. М. Пономарьов // Український радіологічний журнал. – 2020. – № 1. – С. 60-66.

У статті надано практичні рекомендації щодо лікування хворих на рак грудної залози.

16. Мужичук О. В. Фармакоеконічний аналіз застосування пертузумабу в терапії метастатичного HER2-позитивного раку молочної залози в Україні / О. В. Мужичук, Н. В. Бездітко // Український радіологічний та онкологічний журнал. – 2021. – № 1. – С. 21-31.

У статті наведена оцінка економічної доцільності таргетної терапії з використанням пертузумабу (препарат «Пер'єта[®]») у пацієнток із метастатичним HER2+ раком молочної залози з позиції української системи охорони здоров'я.

17. Особливості якості життя у хворих на рак грудної залози з різним ступенем ожиріння при хірургічному та променевому лікуванні / Н. Е. Прохач, П. П. Сорочан, І. А. Громакова [та ін.] // Український радіологічний журнал. – 2020. – № 1. – С. 13-17.

У статті визначаються вихідні особливості та динаміка рівня якості життя у хворих на рак грудної залози з ожирінням при проведенні хірургічного та променевого лікування.

18. Перший досвід застосування радіочастотної абляції метастазу раку грудної залози у хребець із подальшою вертебропластикою. Випадок із практики / С. М. Балака, Г. В. Гречіхін, Д. В. Ольховський, Д. А. Веремей // Український радіологічний та онкологічний журнал. – 2021. – № 1. – С. 133-140.

Стаття знайомить медичну спільноту з лікуванням метастазів у кісткову систему методом радіочастотної абляції.

19. Рудень В. В. Рак молочної залози у жінок: управління факторами ризику : монографія / В. В. Рудень, Д. Є. Москвяк-Лесняк. – Львів : ЛНМУ імені Данила Галицького, 2017. – 129 с.

У монографії окреслюються шляхи вирішенню актуального наукового завдання – зменшення захворюваності та смертності раком молочної залози серед жінок в Україні, для чого згідно результатів комплексного соціально-гігієнічного дослідження пропонується науково-обґрунтована ризик-орієнтована модель медичної профілактики даної патології серед осіб жіночої статі на первинному рівні медичного обслуговування, де в основу покладені механізми виявлення та мінімізації негативного впливу на їх здоров'я керованих встановлених медико-соціальних факторів, ефективність чого засвідчують результати експертної оцінки.

20. Садчикова М. В. Інгібітори циклінзалежних кіназ 4/6 у комбінації з інгібіторами ароматази у лікуванні метастатичного раку молочної залози (клінічне спостереження) / М. В. Садчикова, Л. В. Синявіна, Н. М. Отченаш // Міжнародний медичний журнал. – 2020. – № 1. – С. 39-41.

У статті узагальнено сучасні літературні та експериментальні дані про використання палбоциклібу – першого представника класу інгібіторів циклінзалежних кіназ 4/6. Наведено результати рандомізованих клінічних досліджень. Описаний клінічний випадок демонструє можливість тривалого ефективного контролювання хвороби при метастатичному раку молочної залози.

21. Салманов А. Післяпологовий інфекційний мастит: причини та профілактика / А. Салманов // Журнал головної медичної сестри. – 2020. – № 2. – С. 50-58.

У статті представлено етіологію, патогенез післяпологового маститу, фактори ризику та профілактику маститу, механізми та шляхи передавання збудника інфекції.

22. Смоланка І. І. Особливості радикальних мастектомій при хірургічному лікуванні хворих із набряковим раком грудної залози / І. І. Смоланка, А. О. Ляшенко, О. І. Сидорчук // Український медичний часопис. – 2020. – Т. 2, № 3. – С. 24-26.

У статті представлені результати лікування 154 хворих із набряковим раком грудної залози. Розроблена хірургічна тактика радикальних мастектомій, заснована на досягненні чистоти країв і широкій підшкірній мобілізації. За умови неможливості широкої підшкірної мобілізації були використані методики пластичної хірургії (мобілізація ліподермальних клаптів за Беком та Хайденхаймом). Застосування вищезазначених методик дозволило досягти прийняттого естетичного результату та більше ніж удвічі зменшити частку місцевого рецидивування.

23. Федосов А. Е. Аналіз факторів, які визначають ефективність лікування пацієнток із неінвазивним внутрішньопротоковим раком молочної залози / А. Е. Федосов, А. В. Жигулін, В. Є. Чешук // Онкологія. – 2020. – № 3-4. – С. 153-157.

У статті представлено аналіз віддалених результатів лікування пацієнток із внутрішньопротоковим раком молочної залози залежно від клініко-патологічних характеристик, рецепторного статусу, ступеня диференціації пухлини, виду та особливостей хірургічного й ад'ювантного лікування.

24. Хірургічне лікування хворих на спадковий рак грудної залози / І. М. Мотузюк, О. І. Сидорчук, Є. В. Костюченко [та ін.] // Український радіологічний журнал. – 2020. – № 1. – С. 25-28.

У статті наведено результати аналізу хірургічного лікування 56 хворих на рак грудної залози, що мають високий ризик спадковості захворювання та відповідають одному або декільком критеріям для генетичного тестування за рекомендаціями NCCN vers. 2. 2019. За результатами генетичного тестування методом ДНК-секвенування було виявлено 33 мутації в 12 генах у 52,7% хворих. Було показано, що обсяг хірургічного втручання відрізняється залежно від результату генетичного тестування.

25. Цитохром P450, метаболіти естрогенів та супероксидні радикали в ініціації та прогресуванні раку молочної залози / А. П. Бурлака, І. М. Мотузюк, О. І. Сидорчук, С. В. Вірко // Онкологія. – 2020. – № 1-2. – С. 42-46.

У статті розміщено дослідження вмісту цитохрому P450 та його ізоформ CYP 1A2, CYP 1B1 у пухлинній тканині та мамарній жирівій тканині у хворих на рак молочної залози.

26. Шапочка Д. О. Спадковий рак молочної залози та яєчника: значення діагностики для профілактики та лікування / Д. О. Шапочка // Здоров'я України. Серія : «Онкологія. Гематологія. Хіміотерапія». – 2020. – № 3. – С. 8-9.

Стаття знайомить з біологією та епідеміологією спадкового раку молочної залози та яєчника, тактикою виявлення носіїв мутацій, тактикою спостереження здорових носіїв спадкових мутацій та методами виявлення спадкових мутацій, асоційованих із високим ризиком розвитку раку молочної залози і раку яєчника, та порівняння їх ефективності.

Відгуки та пропозиції просимо надсилати за адресою:

**40030, м. Суми,
вул. Петропавлівська, 105
Сумська обласна наукова медична бібліотека
Тел/факс: 655-106
Тел: 62-23-57
Електронна адреса: sumy_mb@ukr.net**